

KẾ HOẠCH

Thực hiện Chương trình quốc gia khống chế và tiến tới loại trừ bệnh Đại trên địa bàn tỉnh Nghệ An giai đoạn 2018 - 2021

A. CĂN CỨ XÂY DỰNG KẾ HOẠCH

I. Căn cứ pháp lý

- Luật Thú y số 79/2015/QH13 ngày 19/6/2015.
- Quyết định số 193/QĐ-TTg ngày 13/02/2017 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Chương trình quốc gia khống chế và tiến tới loại trừ bệnh Đại giai đoạn 2017-2021.
- Quyết định số 1537/QĐ-BNN-TY ngày 24/4/2017 của Bộ Nông nghiệp và PTNT về việc phê duyệt Kế hoạch và Dự toán Chương trình quốc gia khống chế và tiến tới loại trừ bệnh Đại giai đoạn 2017-2021.
- Thông báo số 3437/TB-BNN-VP ngày 25/4/2017 về ý kiến kết luận của Thứ trưởng Vũ Văn Tám tại hội nghị triển khai Chương trình quốc gia khống chế và tiến tới loại trừ bệnh Đại giai đoạn 2017-2020 tại tỉnh Thái Nguyên;
- Thông tư số 07/2016/TT-BNNPTNT ngày 31/5/2016 của Bộ Nông nghiệp và PTNT Quy định về phòng, chống dịch bệnh động vật trên cạn.

II. Căn cứ thực tiễn.

Những năm qua bệnh Đại ở nước ta đã làm chết nhiều người, ảnh hưởng đến sức khỏe cộng đồng, tác động tiêu cực đến xã hội, gây thiệt hại khá lớn về kinh tế. Giai đoạn 2011 - 2016, trung bình mỗi năm có 92 ca tử vong và khoảng 400.000 người bị chó cắn phải đi điều trị dự phòng, thiệt hại trực tiếp hàng năm trên 800 tỷ đồng. Năm 2016, bệnh Đại đã xảy ra tại 28 tỉnh, thành phố (tập trung tại các tỉnh trung du và miền núi phía Bắc) làm 91 người chết và 411.937 người phải đi điều trị dự phòng; riêng trong 05 tháng đầu năm 2017 đã có 23 người tử vong do bệnh Đại tại 12 tỉnh, thành phố. Mầm bệnh lây truyền bệnh Đại cho người chủ yếu là từ chó nuôi và khi đã bị chó Đại cắn mà không đến cơ sở y tế để điều trị dự phòng thì chắc chắn sẽ tử vong.

Nghệ An là tỉnh có bệnh Đại lưu hành nhiều năm nay và là một trong những tỉnh có số người tử vong cao do bệnh Đại: từ năm 2013 đến hết tháng 8/2017 toàn tỉnh có 52 người tử vong do Đại (năm 2013: 10 người, năm 2014: 10 người, năm 2015: 11 người, năm 2016: 16 người và tám tháng đầu năm 2017: 5 người). Toàn bộ các trường hợp tử vong do bệnh Đại đều không đi tư vấn và tiêm vắc xin/kháng huyết thanh phòng bệnh Đại.

Trong thời gian qua, thực hiện chỉ đạo của Bộ Nông nghiệp và PTNT và Bộ Y tế, UBND tỉnh và các ngành Nông nghiệp và PTNT, Y tế đã có nhiều văn bản chỉ đạo

phòng chống bệnh Đại nhưng tình hình bệnh Đại trên địa bàn tỉnh vẫn chưa có nhiều chuyển biến tích cực, kết quả chưa đạt như mong muốn.

B. NỘI DUNG KẾ HOẠCH

I. Mục tiêu

1. Mục tiêu chung

Khống chế bệnh Đại ở đàn chó nuôi và ở người nhằm tiến tới loại trừ bệnh Đại trên địa bàn tỉnh Nghệ An.

2. Mục tiêu cụ thể

- 95% số xã, phường, thị trấn lập được danh sách hộ nuôi chó và quản lý được đàn chó nuôi.

- Tỷ lệ chó nuôi được tiêm phòng vắc xin Đại tại các xã, phường, thị trấn đạt trên 85%.

- Trên 70% số huyện không có ca bệnh Đại chó trong 2 năm liên tiếp.

- Giảm 60% số huyện có nguy cơ cao về bệnh Đại trên người.

- Giảm 60% số người tử vong do bệnh Đại vào năm 2021 so với số ca mắc bệnh Đại trung bình giai đoạn 2011-2015.

II. Nội dung thực hiện

1. Quản lý đàn chó nuôi:

Tổ chức quản lý chó nuôi bằng việc lập danh sách hộ nuôi chó, thống kê số lượng chó nuôi trong từng hộ gia đình, nắm diễn biến tăng giảm đàn chó nhằm hỗ trợ cho công tác tiêm phòng vắc-xin Đại và công tác giám sát bệnh Đại.

Chủ nuôi chó khai báo việc nuôi chó với tổ trưởng dân phố, xóm trưởng, trưởng bản đồng thời cam kết nuôi nhốt (hoặc xích), giữ chó trong khuôn viên của gia đình.

Tổ trưởng dân phố, xóm trưởng, trưởng bản lập danh sách hộ nuôi, số lượng chó nuôi báo cáo UBND cấp xã trước mỗi đợt tiêm phòng (tháng 3 hàng năm) và báo cáo đột xuất khi có biến động về số hộ nuôi, tổng đàn chó.

2. Tiêm phòng vắc xin Đại:

- UBND cấp huyện, cấp xã triển khai kế hoạch tiêm phòng vắc-xin Đại cho đàn chó vào tháng 4-5 hàng năm; huy động các nguồn lực, lực lượng tại chỗ tổ chức tiêm đại trà, tập trung trong thời gian ngắn để tạo miễn dịch quần thể tốt cho đàn chó; tổ chức tiêm phòng bổ sung quanh năm cho chó mới sinh, chó mới nuôi để tạo miễn dịch khép kín; có chế tài xử lý đối với những hộ không chấp hành tiêm phòng bắt buộc vắc xin cho đàn chó theo quy định tại Nghị định số: 90/2017/NĐ-CP ngày 31/7/2017 của Chính phủ.

- Nguồn vắc xin:

+ Trung ương hỗ trợ (nếu có);

+ UBND tỉnh hỗ trợ vắc xin tiêm phòng cho chó nuôi trên địa bàn các huyện, xã miền núi đặc biệt khó khăn, vùng ổ dịch cũ (xã có người chết do bệnh Đại).

+ Các huyện đồng bằng, các địa phương ngoài các vùng nêu trên, người chăn nuôi bỏ kinh phí mua vắc xin và trả tiền công tiêm phòng.

- Cơ quan Chăn nuôi và Thú y tỉnh, huyện tổ chức tập huấn, hướng dẫn kỹ thuật tiêm phòng cho cán bộ thú y cơ sở tham gia tiêm phòng.

3. Điều trị dự phòng sau phơi nhiễm cho người

Kiên toàn và mở rộng số lượng các điểm tiêm vắc xin và huyết thanh kháng Đại thực vụ công tác điều trị dự phòng, đảm bảo kịp thời, hiệu quả, đặc biệt ở khu vực nguy cơ cao.

UBND tỉnh hỗ trợ kinh phí tiêm phòng cho đối tượng người nghèo ở khu vực có nguy cơ cao (vùng đồng bào dân tộc thiểu số, vùng sâu, vùng xa, vùng đặc biệt khó khăn); tiêm vắc xin miễn phí dự phòng trước phơi nhiễm cho người có nguy cơ cao như cán bộ làm các công việc lấy bệnh phẩm, tiêm vắc xin Đại cho chó.

4. Tuyên truyền:

UBND cấp huyện, xã, các Sở, Ban ngành liên quan tổ chức tuyên truyền thường xuyên trong năm, đặc biệt vào các đợt cao điểm như chiến dịch tiêm phòng (tháng 4 hàng năm) và những lúc nguy cơ phát bệnh dịch cao.

- Tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng: phát các thông điệp về tính chất nguy hiểm của bệnh Đại, các biện pháp phòng chống bệnh, những kiến thức cơ bản về bệnh Đại; mục đích của công tác quản lý chó nuôi, những điển hình trong công tác tiêm phòng bệnh Đại, mô hình an toàn về bệnh Đại; mít tinh, quảng bá về ngày thế giới phòng, chống bệnh Đại...

- Tuyên truyền thông qua tờ rơi về biện pháp phòng, chống bệnh Đại cấp phát cho mọi người dân và các chủ hộ nuôi chó, mèo.

- Tuyên truyền lưu động bằng ô tô, xe máy, loa tay để phát các thông điệp về tính chất nguy hiểm của bệnh Đại, các biện pháp phòng bệnh.

5. Giám sát bệnh Đại:

- Chủ động giám sát chặt chẽ tình hình dịch bệnh Đại động vật từ cấp tỉnh đến cơ sở thông qua mạng lưới thú y, y tế, các cơ sở kinh doanh thuốc thú y trên địa bàn và sự tham gia của cộng đồng dân cư.

- Khi phát hiện chó nghi mắc bệnh Đại, tổ chức tiêu hủy ngay đồng thời thông báo cho cơ quan Y tế nơi gần nhất để tăng cường biện pháp phòng bệnh Đại cho người; triển khai thực hiện các biện pháp phòng chống bệnh Đại theo quy định.

- Hàng năm, lập bản đồ phân bố đàn chó, bản đồ dịch tễ bệnh Đại trên người và động vật để xác định khu vực có nguy cơ cao về bệnh Đại nhằm ưu tiên tập trung các nguồn lực trong công tác phòng, chống bệnh Đại.

6. Điều tra và xử lý ổ dịch:

Điều tra, xử lý các ổ dịch bệnh Đại trên người và động vật theo hướng tiếp cận một sức khỏe, có sự phối hợp của ngành Thú y và Y tế, bảo đảm tuân thủ các quy định của pháp luật. UBND cấp xã thành lập tổ, đội bắt chó có dấu hiệu mắc bệnh hoặc nghi ngờ bệnh Đại và chó thả rông trong vùng có ổ dịch Đại để xử lý.

7. Kiểm soát chặt chẽ việc vận chuyển chó:

Tăng cường kiểm dịch vận chuyển chó trong nước và xử lý nghiêm các hành

vi vận chuyển chó bất hợp pháp theo quy định của pháp luật về thú y.

8. Nâng cao năng lực chuyên môn trong phòng, chống bệnh Đại:

Tổ chức tập huấn cho cán bộ về năng lực quản lý đàn chó; điều tra, giám sát, chẩn đoán xác định bệnh Đại; kỹ năng truyền thông về bệnh Đại; kỹ thuật xử lý các vết thương do động vật cào, cắn; quy trình điều trị dự phòng sau phơi nhiễm; kỹ năng bắt chó mắc bệnh Đại và các biện pháp xử lý ổ dịch bệnh Đại động vật.

9. Xây dựng vùng an toàn bệnh Đại:

Khuyến khích các xã, phường, thị trấn đặc biệt ở nội thành, nội thị, nơi đông khách du lịch tiến hành xây dựng vùng, cơ sở an toàn bệnh Đại theo Thông tư số 14/2016/TT-BNNPTNT ngày 02/6/2016 của Bộ Nông nghiệp và PTNT quy định về vùng, cơ sở an toàn dịch bệnh động vật để đảm bảo an toàn cho cộng đồng và du khách tới du lịch, tham quan.

10. Hội nghị quán triệt triển khai kế hoạch; tổng kết rút kinh nghiệm

Hàng năm tổ chức họp triển khai trước khi tiêm phòng, sơ kết, tổng kết đánh giá rút kinh nghiệm.

III. Nguồn kinh phí thực hiện

1. Ngân sách tỉnh

Bố trí để thực hiện các nhiệm vụ chính sau:

- Chỉ đạo, thông tin tuyên truyền, đào tạo, tập huấn, hội nghị sơ kết, tổng kết.
- Quản lý đàn chó (in sổ quản lý đàn chó; phiếu đăng ký nuôi và cam kết cho người nuôi chó; hỗ trợ kinh phí điều tra, thống kê đàn chó cho trường thôn, xóm, bản),...;
- Tổ chức tiêm phòng; hỗ trợ vật tư, bảo hộ lao động, vợt bắt chó; hỗ trợ vắc xin Đại tiêm phòng cho chó nuôi trên địa bàn các huyện, xã đặc biệt khó khăn, vùng ổ dịch cũ, vùng nguy cơ cao;
- Hỗ trợ vắc-xin/huyết thanh kháng Đại cho người tham gia, chỉ đạo, kiểm tra tiêm phòng bệnh Đại (ở cấp tỉnh) khi bị chó cắn và các khoản chi khác có liên quan.
- Giám sát dịch bệnh (chẩn đoán xét nghiệm bệnh, giám sát lưu hành vi rút, vẽ bản đồ phân bố đàn chó, bản đồ dịch tễ bệnh Đại trên động vật...);
- Điều tra, xử lý ổ dịch bệnh Đại.

2. Ngân sách cấp huyện, xã

Đảm bảo kinh phí để triển khai thực hiện các hoạt động của địa phương, bao gồm:

- Chỉ đạo, thông tin tuyên truyền, tập huấn, hội nghị sơ kết, tổng kết.
- Kinh phí chi trả cho đội bắt chó của huyện, xã khi thực hiện nhiệm vụ.
- Tổ chức tiêm phòng (chi phí tiêm phòng của hộ nuôi chó ở thôn đặc biệt khó khăn, xã khu vực III trở lên: tiền công, dây đeo, thẻ; vận chuyển, bảo quản vắc-xin từ huyện đến xã và đến điểm tiêm phòng; chi phí cho vật tư tiêm phòng: trang thiết bị bảo quản vắc-xin, bơm tiêm, kim tiêm các loại, dụng cụ cho người đi tiêm, cồn sát trùng; người dẫn đường; chuông nhốt giữ chó do Đội bắt chó bắt giữ);
- Hỗ trợ vắc-xin/huyết thanh kháng Đại cho người tham gia, chỉ đạo, kiểm tra

tiêm phòng bệnh Đại (ở cấp huyện, xã) khi bị chó cắn và các khoản chi khác có liên quan.

3. Người nuôi chó

Chi trả 100% tiền mua vắc-xin và phí tiêm phòng (công tiêm phòng, dây đeo, thẻ); chi trả cho điều trị y tế dự phòng khi bị chó cắn.

C. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

I. Ủy ban nhân dân các huyện, thị xã, thành phố:

- Chi đạo phòng Nông nghiệp/Kinh tế, Trạm Chăn nuôi và Thú y, các phòng, các đơn vị và UBND các xã, phường, thị trấn: Xây dựng và trực tiếp tổ chức triển khai kế hoạch phòng, chống bệnh Đại giai đoạn 2018-2021 trên địa bàn. Bố trí nguồn lực, kinh phí để thực hiện các hoạt động của địa phương.

- Chi đạo Đài Truyền thanh - Truyền hình cấp huyện, Truyền thanh cấp xã tăng cường tuyên truyền các nội dung về phòng, chống bệnh Đại; phát động chiến dịch tuyên truyền trong các đợt điều tra, thống kê đàn chó, các đợt tiêm phòng vắc-xin Đại cho đàn chó.

- Đưa chỉ tiêu kết quả phòng, chống bệnh Đại vào tiêu chí đánh giá, xếp loại hoàn thành nhiệm vụ hàng năm của UBND cấp xã.

- Xử lý các cá nhân, tổ chức không chấp hành việc tiêm phòng vắc-xin Đại cho chó theo quy định tại Nghị định số: 90/2017/NĐ-CP ngày 31/7/2017 của Chính phủ: Quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực Thú y.

- Chi đạo UBND các xã, phường, thị trấn:

+ Bố trí nguồn lực tổ chức thực hiện các hoạt động trên địa bàn cấp xã.

+ Tuyên truyền, giáo dục pháp luật cho người dân tích cực tham gia phòng, chống bệnh Đại cho người và động vật.

+ Tổ chức triển khai công tác điều tra, thống kê, quản lý đàn chó; công tác tiêm vắc-xin phòng bệnh Đại cho đàn chó; theo dõi giám sát chặt chẽ tình hình bệnh Đại trên đàn chó; thường xuyên kiểm tra, đôn đốc việc thực hiện Kế hoạch đến cơ sở; thực hiện chế độ thông tin, báo cáo theo quy định.

+ Chi đạo thực hiện việc đăng ký nuôi chó, quản lý chặt chẽ đàn chó nuôi đến hộ gia đình; xử lý kiên quyết các trường hợp chó hoang, thả rông, vô chủ, chó không tiêm phòng; giám sát chặt chẽ diễn biến đàn chó, mèo tại địa phương.

+ Tổ chức, thực hiện tiêm phòng vắc-xin Đại cho 100% chó nuôi thuộc diện tiêm trên địa bàn.

+ Thành lập Đội bắt chó thả rông và diệt chó nghi mắc bệnh Đại, chó không tiêm phòng bệnh Đại theo quy định.

+ Thực hiện quản lý chặt chẽ đàn chó nuôi đến hộ gia đình; áp dụng các biện pháp phòng bệnh bắt buộc khác để phòng bệnh Đại cho động vật theo quy định của pháp luật.

+ Tổ chức tiêu hủy chó bị bắt giữ (chó vô chủ, chó mắc bệnh Đại, có dấu hiệu mắc bệnh Đại, chó không có người nhận sau 48 giờ...).

II. Các Sở, ngành cấp tỉnh

1. Sở Nông nghiệp và PTNT

- Tham mưu UBND tỉnh chỉ đạo, tổ chức triển khai thực hiện công tác phòng, chống bệnh Đại ở chó, mèo trên địa bàn tỉnh.

- Chủ trì, phối hợp với Sở Y tế, các cấp, các ngành liên quan chỉ đạo, kiểm tra, giám sát, đánh giá việc tổ chức triển khai thực hiện. Tổng hợp kết quả, định kỳ báo cáo UBND tỉnh, Bộ Nông nghiệp và PTNT và Bộ Y tế theo quy định.

- Xây dựng kế hoạch và kinh phí hoạt động phòng, chống bệnh Đại từng năm, lập dự toán chi tiết kinh phí thực hiện đề nghị Sở Tài chính thẩm định, trình UBND tỉnh phê duyệt.

- Tổ chức hội nghị sơ kết, tổng kết đánh giá kết quả triển khai phòng, chống bệnh Đại hàng năm; đề xuất khen thưởng các địa phương, tập thể, cá nhân có thành tích tốt, đồng thời phê bình các địa phương, tập thể còn chủ quan, chưa chú trọng trong công tác phòng, chống bệnh Đại.

- Chỉ đạo Chi cục Chăn nuôi và Thú y:

+ Xây dựng kế hoạch kinh phí từng năm để triển khai Kế hoạch.

+ Phối hợp với các ngành liên quan, các địa phương kiểm tra, hướng dẫn, theo dõi, đôn đốc, giám sát công tác tiêm phòng bệnh Đại.

+ Phối hợp với Đài PT-TH, Báo Nghệ An tổ chức thông tin, tuyên truyền sâu, rộng các nội dung phòng chống bệnh Đại.

+ Tiếp nhận, chuẩn bị và cung ứng kịp thời, đầy đủ các loại vắc-xin, hóa chất, vật tư, bảo hộ lao động, vợt bắt chó, Giấy chứng nhận tiêm phòng, thẻ và dây đeo vòng cổ cho chó đã tiêm phòng...

+ Tham mưu Sở Nông nghiệp và PTNT, UBND tỉnh các biện pháp khống chế, xử lý ổ dịch khi có bệnh Đại động vật xảy ra trên địa bàn tỉnh.

2. Sở Y tế

Chủ trì tổ chức triển khai các hoạt động phòng, chống bệnh Đại trên người; chỉ đạo Trung tâm Y tế dự phòng tỉnh phối hợp chặt chẽ với Chi cục Chăn nuôi và Thú y triển khai thực hiện tốt các nội dung theo Kế hoạch, thực hiện tốt việc trao đổi thông tin trong giám sát bệnh lây truyền từ động vật sang người.

3. Sở Tài chính

Chủ trì, phối hợp với Sở Nông nghiệp và PTNT thẩm định dự toán chi tiết, cân đối nguồn, tham mưu UBND tỉnh bố trí kinh phí ngân sách tỉnh để thực hiện kịp thời.

4. Sở Thông tin Truyền thông

Phối hợp với Sở Nông nghiệp và PTNT, Sở Y tế chỉ đạo, hướng dẫn đẩy mạnh công tác thông tin, tuyên truyền về bệnh Đại trên các phương tiện thông tin đại chúng, Cổng Thông tin điện tử của tỉnh, nhằm nâng cao trách nhiệm phòng, chống bệnh Đại của các cấp, các ngành; nâng cao hiểu biết của người dân về bệnh Đại và cách phòng chống.

5. Đài Phát thanh Truyền hình, Báo Nghệ An

Phối hợp với Sở Nông nghiệp và PTNT, Sở Y tế tăng cường thời lượng phát sóng, đăng tải tuyên truyền về phòng chống bệnh Đại trên người và động vật đạt chất lượng, hiệu quả.

6. Các đoàn thể chính trị xã hội

Chỉ đạo các cấp hội đẩy mạnh công tác tuyên truyền, vận động đoàn viên, hội viên tham gia và tích cực hưởng ứng Kế hoạch phòng, chống bệnh Đại trên địa bàn tỉnh.

III. Trách nhiệm của tổ chức, cá nhân nuôi chó:

Tổ chức, cá nhân nuôi chó, phải tuân thủ các quy định về phòng, chống bệnh Đại và hướng dẫn của cơ quan thú y trong việc quản lý, giám sát và xử lý ổ dịch bệnh Đại ở động vật, cụ thể:

- Chủ nuôi chó phải đăng ký việc nuôi chó với UBND cấp xã.
- Xích nhốt hoặc giữ chó trong khuôn viên gia đình; bảo đảm vệ sinh môi trường không ảnh hưởng xấu tới người xung quanh. Khi đưa chó ra nơi công cộng phải bảo đảm an toàn cho người xung quanh bằng cách đeo rọ mõm cho chó hoặc xích giữ chó và có người dắt.
- Trường hợp các tổ chức, cá nhân nuôi chó tập trung phải bảo đảm điều kiện vệ sinh thú y, không gây ồn ào, ảnh hưởng xấu tới những người xung quanh.
- Tiêm phòng bắt buộc vắc xin Đại cho chó, mèo theo quy định của cơ quan thú y. Chủ vật nuôi phải thanh toán các khoản chi phí tiêm phòng theo quy định của pháp luật.
- Khi động vật đã xác định mắc bệnh Đại, chủ vật nuôi phải tiêu hủy ngay con vật; vệ sinh khử trùng tiêu độc toàn bộ chuồng, cũi, dụng cụ chăn nuôi, vận chuyển, môi trường, thức ăn, chất thải các vật dụng khác đã tiếp xúc với con vật mắc bệnh; những con vật nghi mắc bệnh Đại phải nhốt để theo dõi trong 14 ngày, nếu phát bệnh Đại thì phải tiêu hủy theo quy định.
- Chịu mọi chi phí trong trường hợp có chó thả rông bị bắt giữ, kể cả chi phí cho việc nuôi dưỡng và tiêu hủy chó. Trường hợp chó, mèo cắn hoặc cào người thì chủ vật nuôi phải bồi thường vật chất cho người bị hại theo quy định của pháp luật./.

Nơi nhận:

- Bộ Nông nghiệp và PTNT ;
- Cục Thú y;
- TT Tỉnh ủy, TT HĐND tỉnh;
- Chủ tịch UBND tỉnh;
- PCT NN;
- UBMT Tổ quốc, các đoàn thể cấp tỉnh;
- Các Sở, Ban, Ngành cấp tỉnh;
- UBND các huyện, thành phố, thị xã;
- Báo Nghệ An, Đài PT-TH tỉnh;
- CVP, PVP TC UBND tỉnh;
- Lưu: VT, NN (Minh).

Đề b/c

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN

KT. CHỦ TỊCH

PHÓ CHỦ TỊCH



Đinh Viết Hồng